

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Лісокультурні методи підвищення стійкості та продуктивності лісів»

Ступінь вищої освіти - Магістр

Спеціальність 205 Лісове господарство

Освітня програма «Лісове господарство»

Рік навчання 2, семестр 3

Форма навчання денна (денна, заочна)

Кількість кредитів ЄКТС 5,0

Мова викладання українська (українська, англійська, німецька)

Лектор курсу

Контактна інформація

лектора (e-mail)

Сторінка курсу в eLearn

к.с.-г.н., доц. Кайдик Олександр Юрійович

o_kajdyk@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=153>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Мета вивчення дисципліни полягає в опрацюванні студентами системи заходів зі створення біологічно стійких і високопродуктивних насаджень у різних лісорослинних умовах і на різних категоріях лісокультурних площ, проведення реконструкцій малоцінних природних молодняків, невдало створених лісових культур, а також введення деревних рослин під намет низькоповнотних насаджень з метою підвищення їх господарської цінності та продуктивності.

Дисципліна розрахована на 150 год (5 кредитів ЄКТС): по 30 год. лекційних і практичних занять, 60 год. самостійної роботи і 30 год. написання курсового проекту.

Завдання вивчення дисципліни Забезпечити засвоєння студентами: методики та критеріїв оцінки якості та стану лісових насаджень, встановлення необхідності проведення реконструктивних заходів; основ добору способів і технології реконструкцій насаджень лісокультурними методами; основ добору деревних рослин для реконструкцій насаджень.

Компетентності ОП:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 3. Здатність оцінювати регіональні особливості природно-кліматичних умов для організації ефективного лісового господарства, виконання лісами різнопланових функцій та збільшення площ лісів.

СК 5. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі лісового господарства у широких або мультидисциплінарних контекстах.

результати навчання (РН):

РН 1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері лісового господарства та є основою для оригінального мислення, забезпечення сталого розвитку та проведення досліджень.

РН 4. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.

РН 6. Оцінювати стан лісових фітоценозів, лісові ресурси в конкретних лісорослинних умовах, їх потенціал та прогнозувати можливості використання.

РН 7. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері лісового господарства з урахуванням доступних ресурсів та ризиків, а також економічних, правових та екологічних аспектів.

РН 8. Розробляти та вдосконалювати технологічні і виробничі процеси, впроваджувати сучасні цифрові технології.

РН 11. Застосовувати сучасні експериментальні та математичні методи, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач лісового та мисливського господарства.

РН 12. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій й продуктів лісового та мисливського господарства та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ практичні)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
3 семестр				
Модуль 1. Поняття про продуктивність. Регулювання факторів впливу на продуктивність лісових ценозів.				
Тема1. Поняття про продуктивність і біологічну стійкість лісових насаджень	2/2	Знати визначення різних видів продуктивності та біологічної стійкості деревостанів. Розуміти взаємозв'язок продуктивності з біологічною стійкістю	Виконання практичної роботи і здача в elearn Виконання самостійної роботи в elearn	5
Тема 2. Класифікація факторів впливу на продуктивність лісових ценозів	2/4	Знати нормативно-регламентуючу базу та основні положення регулювання продуктивності лісових ценозів. Розрізняти фактори впливу на продуктивність насаджень. Вміти аналізувати причини зниження продуктивності	Виконання практичної роботи і здача в elearn Виконання і здача самостійної роботи в	7 10

		лісового ценозу та розробляти заходи з підвищення продуктивності малоцінних молодняків.	elearn	
Тема 3. Регулювання ендогенних факторів впливу на продуктивність лісових ценозів	4/6	Знати сучасні основи сортового лісового насінництва. Розуміти поняття репродукції рослин. Розрізняти сучасні методи вегетативного та мікроклонального розмноження. Вміти розробляти заходи з підвищення продуктивності низькоповнотних насаджень.	Виконання практичної роботи і здача в elearn Виконання самостійної роботи і здача в elearn	7 16
Тема 4. Регулювання екзогенних факторів впливу на продуктивність лісових ценозів	4/6	Знати агротехніку створення і вирощування високопродуктивних насаджень і шляхи її вдосконалення. Вміти підбирати раціональні науково обґрунтовані схеми змішування рослин і розміщення садивних місць. Вміти обґрунтувати необхідність і розрахувати дози внесення добрив для підвищення продуктивності.	Виконання практичної роботи і здача в elearn Виконання і здача самостійної роботи в elearn	7 10
Відвідування занять 1 модуля				8
Модульний контроль			Написання тестів в elearn	30
Всього за 1 модуль				100
Модуль 2. Лісокультурні методи та заходи з підвищення продуктивності лісів різного цільового призначення				
Тема 5. Заходи з підвищення продуктивності лісів природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення	2/2	Знати характеристику лісів природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення, перелік і характеристику рекомендованих заходів із підвищення їх продуктивності. Вміти розробляти технологію та агротехніку підвищення продуктивності насаджень.	Виконання практичної роботи і здача в elearn Виконання самостійної роботи	10
Тема 6. Заходи з підвищення	2/4	Знати характеристику рекреаційно-оздоровчих	Виконання практичної	10

продуктивності рекреаційно-оздоровчих лісів		лісів, перелік і характеристику рекомендованих заходів із підвищення їх продуктивності. Вміти розробляти технологію та агротехніку підвищення продуктивності насаджень.	роботи і здача в elearn Виконання і здача самостійної роботи в elearn	10
Тема 7. Заходи з підвищення продуктивності захисних лісів	2/3	Знати характеристику захисних лісів, перелік і характеристику рекомендованих заходів із підвищення їх продуктивності. Вміти розраховувати технологічну собівартість робіт із підвищення продуктивності лісів лісокультурними методами.	Виконання практичної роботи Виконання і здача самостійної роботи в elearn	13
Тема 8. Заходи з підвищення продуктивності експлуатаційних лісів	2/3	Знати характеристику експлуатаційних лісів, перелік і характеристику рекомендованих заходів із підвищення їх продуктивності. Вміти розраховувати та аналізувати економічну ефективність робіт із підвищення продуктивності лісів лісокультурними методами.	Виконання практичної роботи і здача в elearn Виконання і здача самостійної роботи в elearn	10 10
Відвідування занять 2 модуля				7
Модульний контроль			Написання тестів в elearn	30
Всього за 2 модуль				100
Всього за семестр (навчальна робота)				70
Екзамен	2	Знати дисципліну. Вміти застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.	Написання тестів та ессе в elearn	30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.

Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із директором інституту)
------------------------------------	--

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів, курсових проектів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Лісокультурні методи підвищення продуктивності лісів : методичні вказівки до виконання практичних робіт і курсового проекту для студентів освітнього ступеня „Магістр” спеціальності 205 „Лісове господарство” / Маурер В. М., Кайдик О. Ю., Фарисей О. С. Київ : ВЦ НУБіП України, 2019. 56 с.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Підвищення продуктивності лісів лісокультурними методами : навч. посіб. / В. М. Маурер, Ф. М. Бровко, А. П. Пінчук, О. В. Кичилюк. Київ : НУБіП України, 2010. 124 с.
2. Вакулюк П. Г. Підвищення продуктивності і якості лісів лісокультурними методами. Київ : Урожай, 1993. 40 с.
3. Культури сосни звичайної в Україні / Гордієнко М. І., Шлапак В. П., Гойчук А. Ф. та ін. Київ : ІАЕ УААН, 2002. 872 с.
4. Гончар М. Т. Лесные фитоценозы: повышение продуктивности и охрана. Львов : Вища школа, 1983. 168 с.
5. Лісові культури : підручник / М. І. Гордієнко, М. М. Гузь, Ю. М. Дебринюк, В. М. Маурер. Львів : Камула, 2005. 608 с.
6. Гордієнко М. І., Корецький Г. С., Маурер В. М. Лісові культури : підручник. Київ : Сільгоспосвіта, 1995. 328 с.
7. Лісові культури. Терміни та визначення : ДСТУ 2980-95. Київ : Держстандарт України, 1995. 64 с.
8. Лісовий кодекс України від 08.02.2006 р. в редакції Закону України № 3404-15 (чинний від 29.03.2006 р.). ВВР України. 2006. № 21. С. 170.
9. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/303-2007-п> Правила відтворення лісів : затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 1.03.2007 р. № 303.
10. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text> – Лісовий кодекс України в редакції від 01 січня 2022 р.

11. <http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/index> – Державне агентство лісових ресурсів України.
12. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
13. <https://www.springeropen.com/> – відкрита база даних журналів, книг, довідкових матеріалів.